

روونکردنه وهیهک بو به ریز نهرده لان عبداللا ... مهحمود حاجی عومهر

له و پوژانهی رابردو و دابرای نووسه راک ئهرده لان عه بدوللا له شه په جنیویکی خویدا له گه ل حاکم قادری شاره وانی سلیمانی. نا وی کاک عوسمانی حاجی مهحمودی هیناوه. من لیږده دا بو چا وروونی ئه و نووسه ره، وهکو که لارییهک چه ند راستییهک دهخمه بهرچا واک ئهرده لان و خوینه رو بینه رانی ئه م مینه ره ئازاده. تا کاک نووسه ر چی تر نه که ویته داوی زانیاری هه له وه، چونکه بو نووسه ر عییه به درو بکه ویته وه که هه لگری په یامیکی پیرو زبیت و بیهوئ به و په یامه ی خزمه تی بکا. راگه یان دنیش هه مومان ده زانین شم شیریکه و دووده می هه یه.

ئه وه ی من ئاگام لییه تی عوسمانی حاجی مهحمود له سه ره تای لاویتی و له پۆلی سی ی ناوهندی یه وه و له سالی 1981 هه له ئه کامی ئاشکرا بوونی له ریزه کانی ریکه ستنی کۆمه له ی په نجه رانی کوردستان رووی له شاخ کردو بوو ته پيشمه رگه له هه ریمی 5 قه ره داخی ئه و کاته. جاریک له چالاکییه کدا له وه بهی سیروان و له سنوری قوره تووی سه ره به خانه قین له لایه ن سیخورانی رژی می به عسه وه له گه ل 5 پيشمه رگه ی تر دا له پیلانیکی نامه ردانه دا ده ستگیر

کران. پاش ئه شکه نجه دانیکی زور له زیندانه به دناوه کانی به عسدا، هه م له بهر ته مه ن مندالی و هه م له بهر لیووردنه گشتیه که ی 1982 (ئیعدام) نه کرا و به جه سته ی تیکشکا ووه نه جن هه جن کرا وه وه پاش ئازاد بوونی بی سی و دوو بی چا وه پروانی کردن له سا پرژبوونی برینه کانی، ئه م عوسمانه له شه ویکی وه ک ئه و شه وه ی که ده یانی وه کو (ئه وه که سه ی ده لی عوسمان کیمیاوی) له توپی بیجامه و له ژیر لیفه وه ده یانگوت ئه و شه و شه وی پيشمه رگه یه اگه رایه وه سه نگه ری هاو پریکانی له شاخ. تا راپه رین 5 جارو پاش راپه رینیش 2 جار بریندار بووه. من هه موان دلنیا ده که مه وه ئه و کامپه ئیرانییه ی کاک ئهرده لان وه کو تانه و توانجیک باسی لیوه ده کا، عوسمانی حاجی مهحمود نه ک یه ک شه وی تی دارو ژنه کردو وه ته وه، بگره هه رنه شی دیوه. چونکه هه ر پاش کاره ساتی ئه نفال هاو پرئ له گه ل شه هید حه مه ره ش، کاک عوسمان فه رمانده یی مه فره زه ی پيشمه رگه پارتیزانه کانی یه کیتی نیشتیمانیی کوردستان بووه که به دریزایی 3 سی سالی پاش ئه نفال له چۆله وانی گه رمیاندا ژیا. ده یان جار دو ژمنی فاشی ئه و ناوچه یه ی کیومال ده کردو هه زاران جاش و سه ربازی به رده دایه سنوره که بو گرتن وراو کردنی عوسمان و هاو پریکانی. ئه مه لای هه موو گه رمیانی و که لاری یه کانیس روون و ئاشکرایه. به وه که لاری یانه شه وه که (عوسمان کیمیاوی) یان به گوئ ی کاک ئهرده لان دا داوه. ئه گه رچی من ته نها له ده م کاک ئهرده لان م بیستووه!

با کاک ئهرده لان ئه وه ش بزانی له پیش راپه رینیش به دوو هه فته عوسمانی حاجی مهحمود به مه فره زه یه ک پيشمه رگه وه له ناوشاری دوو ز خورماتوودا خه ریکی دانانی پیلانی جیه جی کردنی راپه رین بوو. له و دوو زخورماتووه ی که له کاتی راپه ریندا گه وره ترین داستانی تیا تو مارکرا. ئه و دوو زه ی که به دریزایی دوو هه فته له لایه ن هه ردوو سوپای به عس و مواه دین خه لقه وه ئابلقه درابوو. شه و ورژخومپاره باران ده کرا. عوسمان و هاو پریکانی بو به عسییان ده سه لماند که دوو ز شاری کوردانه و پيشمه رگه ی تیا یه.

شیاوی باسه هه رله و پۆژانه و له گهرمه ی ئه و رووداوانه دا، هه ر چه ند کیلۆ مه تریک له خواروی دووزه وه و له پیده شتی (سلیمان به گ) دا حاجی مه حموی باوکی و پيشمه رگه ی دانه بر او و پارتیزانی پاش ئه نفال کاکه عومهری برای بچوکی کاک عوسمان له ژیر زنجیری ده بابیه ی موجه ییدین دا (به خاکه وه دووران) و کاک عوسمانیش له بهر خوراگری به رامبه ر به پزیم و پیداکرتنی له سه نگه ری مقاومه تدا، هه ر نه ش چوو بو پرسه ی باوک و برا پيشمه رگه که ی. !!! ئه و باوکه ی که به تاسه ی دیداری کوره فه رمانده که یه وه به شه هیدی سه ری نایه وه .

هه مووشمان به کاک ئه رده لانیشه وه باش ده زانین له وه ها ساته وه ختیکیدا بچوو کترین بیانو به سه بو که سیک بیه وه ئ له و ئاگر بارانه دوور بکه ویته وه . جا چ جای ئه وه ی باوکو براش له یه ک ساتدا به و ئاگره له ته نیشته وه شه هید بکری ن. ئیتر چ به لگه یه ک له وه گه وره تره بو سه لماندنی (بیاوی تیکۆشه ر؟).

کامپه کانی ئیران چه ند دوورن له حامیه و ئه منه سووره که ی سلیمانی یه وه که کاک ئه رده لان لی ی بوو، ئه منه سوور و حامیه ره شه که ی دووزیش ئه وه نده ووزر زیاتریش له خوار سلیمانی یه وه بوون. ئاخراسته جه نگین له ئه منه سووره که ی سلیمانی ئازایی بوو، به لام له دووز خورماتوو

ئازایی تربوو. چوونکه له و پۆژه دا ئه و ئ خوارترین خالی پزگارکردن بوو.

ئییستاش عوسمانی حاجی مه حمود که گه نجتترین و منالترین ئه ندانی مه کته بی سیاسی ناو سه رکردایه تی puk یه، دلنیا به خیری پینه کراوه و هیزی بازوو بویری خوی پیگه یشتوو.

له گه ل ریزمدا بو جه نابت که شاره زایی یه کت له باره یه وه نیه و دژی ده نووسی، ئه گه رچی ئاماره ت داوه گوایه رای جه نابت نیه و ئه وه رای خه لکی که لاره . گه رکه سیک پی ی وای ئه و عوسمانه له پری بوته کورئ، وانیه عه زیزم.. کاکه ئه رده لان حه ق نیه قسه ی چه ند که سی که ئه گه ر هه شین له په نجه ی یه ک ده ست تیپه رنه که ن! به رای خه لکی که لاری له قه ل ه م به دی. دلنیا به ئه گه ر ئه و وشه یه ش و ترابئ وه کوئه وه وایه چون شیعه رکه ی حاکم قاده ر بو جه نابتان قسه ی سه رزاری: (فیته روپه نچه رچی یه کانی مه نتیقه ینا عیه که یه) بر وابکه ئه وه ی که لاریش شتیکی ئاله و بابه ته یه . به لام من له گه ل ریزو حورمه تی زورم بوئه و تو یژه ره نجه رومان دووه ی گه له که م.

کاک ئه رده لان له نیوان چوار که وانه داو به توانجیکه وه نووسویه تی:

(پاش قه تلوعامه که ی که لار، خه لکی قاره مانی که لار، به م به ریزه (بیاوه تیکۆشه ر!) ده لین عوسمان کیمیاوی منیش یه ژم نه قه تلوعام له که لار کراوه ونه خه لکی که لاریش تیکرا قاره مانه و نه ئه و بیاوه ش ئه و تیکۆشه ره ی نیوکه وانه که ی تویه و نه کاک عوسمانیش (عوسمان کیمیاوی) ه که ی

بوختیان بازانه . ئاخرا برا نه ک مرۆقی بگره (چوله که) پاساری یه کیش نه کوژرا. ئیتر بو قه تلوعام؟ خو خوتیش ده زانی وشه ی قه تلوعام (کوشتنی به کو مه ل ره شه کوژی) به چی ده لین؟

من خۆم که لاریم و که م تیرو تاییه فه و خانه واده هه یه نه ینا سم، له هه لویست و که سایه تی رابردوو ئیستا ی زوریک له (خه لکی قاره مانی که لار!!) شاره زایی یه کم هه یه . گه ر شه نوکه وی بکه یین و خه لکه قاره مانه که ی ده رکه وت، ئه واکوته ل و کوژه ره که یه که عوسمانی حاجی مه حمود ده کات به (عوسمان کیمیاوی!). گه ر بر وانیته (موسته شارنامه) که ی برای به ریزکاک پۆلا سه عید چه ن دین موسته شاروئه نفالچی که لاریت بو ده رده که م به

نامه‌ی ئه‌عمال بیشیانه‌وه. له‌ه‌ردوو مه‌سئولی مونه‌زه‌مه‌ی به‌عس له‌که‌لارو ی‌مود کوردی که‌لاری بوون. هه‌تایه‌کیان به‌ناو ی (پ) له‌ئهمنه‌ سووره‌که‌ی سلیمانی کوژرا. تو‌ده‌ته‌وئ که‌س وکاری ئه‌وانه‌ ددانی خ‌یربه (تیکۆشه‌ری عوسمان) دابنن؟

حه‌تمه‌ن هه‌ردوو کمان ده‌لین نه‌خ‌یر. ئینجا ئه‌و کوته‌ل و سه‌رکۆزه‌ره له هه‌مووده‌قه‌ره‌جیا جیاکانی کوردستانیش هه‌ن، به‌ شاری هه‌لمه‌ت و قوربانیشه وه. هه‌مووخه لکی شارقاره‌مان یان جه‌بان نیه ئه‌وه‌زه‌م نیه‌بو خه‌لکی شاره‌که‌م و شاره‌که‌ت به‌لام (چه‌م بی چه‌قه‌ل نابئ)!

من نامه‌وئ که‌س له‌که‌که‌داریکه‌م. به‌لام به‌ناوی خوازراویشه‌وه نانووسم تا کوکه‌سانیک هه‌ین وابزانئ من خو‌ل له‌چاوان پۆده‌که‌م. من له‌هیچ ناوه‌ندیکی جه‌ماوه‌ری- پیکخراوی مه‌ده‌نی- پۆشنبیری و..... هتد قه‌ت ئه‌ووشه‌یه‌م گوئ لینه‌بووه. جانا زانم ئیتراکه‌ ئه‌رده‌لان ئه‌وناوه‌ی له‌کوئ بیستوو؟ به‌پ‌چه‌وانه‌وه‌که‌ک عوسمان به‌که‌سیکی تیکۆشه‌رون‌نازاوپاک و په‌وشت به‌رزده‌ناسرئ. بۆیه له‌زۆربه‌ی ده‌قه‌ره‌جیا جیاکانی کوردستان به‌گشتی و گه‌رمیان و که‌لار به‌تایبه‌تی خو‌شه‌ویسته. گه‌ر وانیه ئه‌م مینه‌به‌ره ئازاده‌و بو هه‌موو که‌سی هه‌یه له ژیر هه‌رناوێکدا شت بنووسی و پای خو‌ی بدا، بازۆر به‌راشکاوانه ئه‌وه‌ی من نووسیومه بلین وانیه. له‌به‌که‌سه‌وه ئه‌و پیاوه له‌ده‌ره‌وه‌ی پوک خو‌شه‌ویست و به‌پ‌یز تره. په‌نگه تو ئه‌و قسه‌یه‌ت له‌موسته‌فیدینی ناو یه‌کیته‌ی بیستبئ؟ چونکه‌دزووبه‌رژه‌وه‌ند په‌رستانی ناو یه‌کیته‌ی یه‌رقیان له‌عوسمانی حاجی مه‌حموده‌ه. من ناحه‌قی تو ناگرم... که‌لاریک که‌گه‌وره‌ترین قه‌زایه‌ونزیکه‌ی

(120) سه‌دوبیست هه‌زار که‌س له‌خۆده‌گرئ باره‌گای هه‌موو حیزب و پارتیه‌سیاسیه‌کان له‌وین. له‌وگه‌رمیانه‌ش وته‌یه‌که هه‌یه ده‌لئ (به‌نده بی عه‌یب نیه) واتا که‌س بی که‌موکورتی نیه. عوسمانی حاجی مه‌حمودیش مه‌کانه‌یه‌کی به‌رزی وه‌کو (وه‌زاره‌تی ناوخۆ) ی گرتوو، هه‌له‌ش ده‌کاوه‌تمه‌ن بیکه‌م و کورتیش نیه‌و نابئ. به‌ته‌ئکید سه‌د ده‌رسه‌د هه‌مووخه‌لکی که‌لار ئه‌ویان خو‌ش ناوئ. ته‌نها 10 که‌س گه‌ر رقی شه‌خسی شی له‌وپیاوه هه‌بئ به‌سه بو هه‌وینی هه‌وال و بابه‌ته‌که‌ی جه‌نابتان.. په‌نگه چه‌ندین 10 ده‌که‌سی هه‌رله‌ناو یه‌کیته‌ییداله‌وسنوره سزا دابئ!

عوسمانی حاجی مه‌حمود که‌ئیستا وه‌زیری ناوخۆیه، له‌دانیشتوانی شاره‌که‌ت بپرسه له پ‌یشدا له‌که‌سه‌نزیکه‌کانی خو‌ت تا به‌ویژدانه‌وه له‌هه‌لس و که‌وت و کاری پۆژانه‌ی- ئه‌و کابرایه ئاگادارت بکه‌نه‌وه. هه‌تا له‌جو‌رو نه‌وعیه‌تی ئه‌و موراجیعانه‌ش که‌پۆژانه سه‌ردانی ئه‌و وه‌زاره‌ته‌ده‌که‌ن! که‌ده‌لیم نه‌وعیه‌تی موراجیع، بو خو‌ت ده‌زانی له‌زۆریک له دام و ده‌زگاکومی و حزبه‌کاندا مه‌سئول هه‌یه، خه‌لکانی مه‌یله‌حی وقۆنته‌راتچی و سه‌ره‌ک عه‌شیره‌تو کۆرپه‌کچی ناسک جو‌ری موراجیعی کاره‌باره‌کانی پۆژانه‌یه‌تی!!! به‌لام زوومی کامیراکه‌ت رووله

نووسینگه‌ی ئه‌و وه‌زیره‌بکه‌و بزانه‌چ جو‌ره‌ده‌مو چاوو موراجیعیک ده‌بینئ؟

عوسمانی حاجی مه‌حمود ده‌توانی ئیته‌های بکه‌ی به‌وه‌ی پۆلی هه‌یه‌له‌ی‌راعات و مملانی حیزبیه‌کانی ناویه‌کیته‌یدا. ئه‌وه‌ش گه‌ربوگموحی سیاسی و باشت‌پ‌یگه‌یشتن بی پ‌یم وایه‌ حه‌قیکی شه‌رعی یه‌و زۆر ئاساییه‌ گه‌ر مرو‌ف له‌بواریکدا کاری کرد گموحی زۆریشی هه‌بئ له‌پ‌یگه‌یاندن و پ‌یشکه‌وتنی خو‌یدا، به‌مه‌رجئ له‌سه‌رحیسانی که‌سی ترودوورله وه‌لا ئوماستاوچیته‌ی و شیوه‌ی ناشه‌رعی و ده‌ست له‌پشت دان نه‌بئ!؟

16:46 2005-11-26 به کاتی ناوهندی ئه وروپا

له لایه کی ترهوه سه بارهت به پۆلی ئه و پیاوه، ئیمه ی که لاری گله بیبیکمان له و پیاوه نیه هینده ی که گله یی و ره خنه مان له وه زارهت و دام و ده زگا خزمهت گوزاریه کان هه یه. به پیچه وانه وه ئه و پیاوه له گهرمه ی رووداوه کاندای له سلیمانیه وه گه یشتبووه که لارو پۆلی زور باشی له هیور

کردنه وه ی کیشه کان هه بوو. خوشی وه کوو لایه نگری پێپوانه که نیشان دابوو ده ست به جی قائمه قام یشی له سه ر کار لاداوته قه کارانی شی زیندانی کردوو کو بوونه وه ی له گه ل لپرسراوانو دام و ده زگا کاندای ئه نجام داو ره خنه ی تووندیشی له هه لئس و که وتیان گرت. منیش له ده م زوریک له گه نجان ورونا کبیرانی که لارئاوهام بیستوو... برا که تو ره خنه له ئسلوبی ئه ده بیاتی په یقینی خه لک ده گری خوتیش (میشیکمان لی مه که به گامیشی)!. کورد ده لی:

(به کیك له دئ وه دیت ویه کیك له پێی وه .)

ئیمه خو مان خه لکی شاره که یین و قسه یه کیش له ئیمه وه رگره... راسته خو پێشان دانه که تووندو

تیژی لی که وته وه - به لام ئیجابیاتی خو ی بو شاره کان و ناوچه جیابجیاکانی تری کوردستانی ش هه بوو- توژی ده سه لاتی هه ژاند. ناوی شاره که شمان به جوژی که وته ناوان ده یان روژنامه نووس و نووسه رو خه مخوری وا مه گه رله وروژه وه ناوی که لاری بیستبێ! له سه رمان به ده نگ هاتن به نووسینه کانیان. مالیان ئاوبی. حه ق نیه عوسمان به راورد بکه ی به حاکی شاره که ت!

هه رکه سیکی ش که واقعی حالیک باس بکا- پیناسه ی که سیک وه کوو خو ی بکات مه رج نیه ئیتر ئه وه ماستا وکردن بیت. ده ردی خو ت ده لیی حاکی شاره که ت پشتیوانی مام ی هه بی و ماستاوی

بو بکات، ئیتر چ پێویستی یه کی به ماستاوه پر مووه که یه تی بو کاک عوسمان. له کاتی که دا له کاک عوسمان هه وراز تری هه بی!!!.

له کو تاییدا ده لیم:

1- هه وروونکردنه وه یه م بو به رپه رچ دانه وه ودرایه تی هه یکه سی به تاییهت برای به ریز کاک ئه رده لان نیه. بگره روونکردنه وه یه که بو ئه وکه سانه ی که له داخی ده رده دلێخوی دا نوسه ران و خه مخورانی دوژی ره وای کورد به زانیارییه هه له کانیان چه واشه ده که ن. چوونکه به ریزیکی وه کو کاک ئه رده لان کاک عوسمانی حاجی مه محمود نه ناسی حه قیه تی وای ته قیم بکات.

2- هیوادارم کاک ئه رده لان ته فسیری خراب بو نووسینه کم نه کات گوایه ئه وراستیانه پیا هه لدانه و بو ئه وه م بیت به ریز کاک عوسمان حاجی مه محمود کاریکم بو بکا. نه خیر منیش وه کو کاک ئه رده لان له خو شترین و ئه مین ترین ولاتی ئوروپا ده ژیم که سویده. له هه مووکه س بی منه تم وه یچ کاریکم به وکاک عوسمانه نیه. به لام ویزدانم پالینام بو روونکردنه وه ی ئه وچه ند راستیه، به هیوام جیی بروای کاکه ئه رده لان یش بن. له گه ل ریزم دا.

مه محمود حاجی عومه ر/ سوید

lashkr10@hotmail.com